

precies op de evenaar. Bij het aanschouwen van de natuur hier zou je eerder aan het Amazone-gebied denken dan an hartje Afrika. De bevolking hier bestaat uit mensen die vanuit Uganda hierheen zijn gekomen in het begin van deze

eeuw, nadat de oorspronkelijk bevolking door de zogenaamde "slaapziekte" was omgekomen.

In het volgende nummer kunt U het vervolg lezen van onze ervaringen.

Bestuur

Jan Galama (30021) voorzitter
Haedstijlde 40 9008 SR Reduzum
tfn: 05660-2105 of 2394

Johannes Galama (3215) 2e voorzitter
Vossenlaan 91 6531 SG Nijmegen
tfn: 080-551555

Jacob Galama (3121) penningmeester
Spartenburg 27 8702 AH Bolsward
tfn: 05157-4710

Gerard Galema (20120) secretaris
De Meidoorn 24 9781 VP Bedum
tfn: 05900-14518

Truke de Boer-Galema (3315) 2e secretaris
S. v.d. Laanstr. 51 8442 DX Heerenveen
tfn: 05130-22089

Annicke Galema (33101) archivaris
P. Campersingel 15A 9713 AC Groningen
tfn: 050-139616

Lidmaatschap

Het zou geen kwaad kunnen als nog meer familieleden zich zouden opgeven als lid van onze vereniging. Mocht u als lezer merken dat familieleden (of anderen) belangstelling hebben voor dit blad, probeer ze dan lid te maken. Hoe kan men lid worden!

Door F 25,- over te maken op girorekening 5945270 of bankrekening 30.87.66.814 bij de Rabobank te Bolsward, beiden t.n.v J.Y. Galama, inz. Ysbrand Klaases van 1789. Dan is men lid en krijgt men de familiekrant gratis thuisgestuurd. De contributie bedraagt daarna minimaal F 10,- per jaar.

" de GALE/AMMA'S

door de eeuwen heen "

verschijnt in het
voorjaar
(april)

2 jaargang nr 1 april 1991

verschijnt in het
najaar
(oktober)

Met dit nummer van ons familieblad start de tweede jaargang. Het aantal lezers groeit gestaag. Dit keer moeten wij zeker even stil staan bij nogal wat nieuwe lezers uit de "oudere" takken van onze familie. Het woord "oudere" klinkt u wellicht wat vreemd in de oren, maar bedoeld wordt dat zij stammen uit de familie van vóór IJbrand Klazes.

Dan hebben wij het over nazaten van Marten en Wieger Galema. U vindt deze twee vermeld onder, respectievelijk, nr. 6 en 8 (bladzijde 12 en 13 in het blauwe boek). Behalve (onze eigen) tak nr. 4, en de twee al genoemde, zijn er van de andere takken geen nakomelingen meer in leven.

Zoals in het vorige nummer vermeld, was het secretariaat bezig om contacten te leggen met die nakomelingen. Dat is, moeten wij zeggen, succesvol verlopen. De reacties zijn ronduit positief en een behoorlijk aantal nieuwe leden was het resultaat. Bij deze heten wij hen van harte welkom als lezer van het familieblad.

Dit keer is, naast een aantal zaken, die inmiddels al min of meer vertrouwd zijn in ons blad, een belangrijk stuk van de inhoud gevuld door het eerste deel van, de historie van Half Hichtum en It Heechhout. Een zeer lezenswaardig verhaal! In het volgende nummer volgt de rest. Bij dit blad zitten ook een aantal dingen bijgesloten. Allereerst een acceptiebank/giroformulier. Wij verzoeken u hiermee de jaarlijkse bijdrage van f 10,- over te maken aan de penningmeester. U hoeft alleen uw bank- of girorekening in te vullen en uw handtekening te plaatsen. Daarna het formulier opsturen naar bank of giro en klaar is kees. Mogen wij op uw medewerking rekenen! Bij voorbaat onze dank.

Daarnaast treft u een tweede aanvulling aan op het "blauwe boek". U hebt (nog) niet zo'n boek? Maar u zou het wel willen hebben! De penningmeester heeft er nog in voorraad. Het bevat gegevens van onze familie vanaf ca. 1600. Het boek kost f 10,- als u het zelf ophaalt bij de penningmeester; maar toezenden per PTT Post kan ook. Dan moet u f13,50 overmaken op de giro/bankrekening (voor de nummers zie de achteromslag).

Succes, en veel genoegen bij het doorneuzen van dit nummer.

De Redactie

Anno Galama (33120)
Titus Galama (3305)
Jan Galama (30021)

Gerard Galema (20120)
tevens het adres van de redactie
De Meidoorn 24
9781 VP Bredum 05900-14518

toc te zijn verhuisd. Het lijkt crop, dat hij plaats heeft willen maken voor zoon Dirk, die Betsie's bedrijfsleider was op Half Hichtum. Betsie vond na het verlaten van Half Hichtum met haar jongste zoon Fonger, dan zes jaar oud, een woonplaats bij haar broer Dirk te Kubbaard en deed daar zijn huishouding. De rollen werden dus omgekeerd door de omstandigheden. Drie jaar later overlijdt zij onverwacht, 42 jaar oud. Zij is begraven op het kerkhof van Blauwhuis. Klein- en achterkleinkinderen hebben het vanzelfsprekend gevonden om het graf van IJbrand en Betsie in ere te houden.

Hoe het de kinderen van IJbrand en Betsie is vergaan vertelt o.a. het vervolg van mijn verhaal. (in 1907 is it Heechhout weer in andere handen

Vakantie in Zaire.

Afgelopen zomer zijn wij met onze wederzijdse ouders naar Zaire geweest. Totaal zes personen, te weten:

- Hendrik en Annie Galama-Hiderink
- Bernard en Grada Elshof-Blanke
- Sjoerd Galama en Wilma Elshof.

Wilma en ik zijn op de langste dag van dit jaar (1990) getrouwd voor de wet Op 23 juni zijn we vertrokken naar missiepost Kyondo, district Nord-Kivu, Zaire, in het hartje van Afrika. Pater Michiel Zeinstra (geboren Blauwhuis) werkt daar. Met hem hadden we de afspraak dat hij ons kerkelijk huwelijk zou inzegenen in Kyondo.

Een verslag.

Door familie zijn we weggebracht naar Brussel vanwaar we naar Kigaly, Rwanda vliegen. Vanaf Kigaly moeten we ongeveer 300 km. per taxi naar Goma, de grensplaats tussen Rwanda en Zaire. Met pater Michiel hadden we afgesproken dat we daar op een bepaald tijdstip zouden zijn. De wegen in Rwanda zijn geasfalteerd en dus redelijk goed begaanbaar. De snelheid waarmee de bustaxi over de kronkelende bergwegen reed, deed ons hart zeer snel kloppen! Het voordeel ervan was dat we mooi op tijd in Goma waren alwaar Pater Michiel ons al op stond te wachten. In de stad zijn we vervolgens wat gaan eten waarna we aan onze reis van 350 km. naar Kyondo konden beginnen. Deze 350 km. moest over twee dagen verdeeld worden omdat de

overgegaan, later is het afgebroken en nu staat er vlakbij een bejaardenhuis met die naam).

Aanvullingen en eventuele correcties op mijn verhaal zijn bijzonder welkom: Meerten Verhoffstraat 2A, 4811 AS te Breda. Ook foto's zijn welkom. Ik heb een foto opgespoord van Jan IJbrands, maar het is niet helemaal zeker of deze wel de juiste is. Van alle kinderen van Jan en Klaska, en hun echtgenoten, heb ik foto's gevonden, met uitzondering van de vrouw van Michiel. De foto van Michiel zelf is bovendien niet best. Tenslotte: Wie heeft een foto van de boerderij van Half Hichtum?

Joseph Galema, Breda 20 februari 1991
(stamboornr. 2133)

wegen in Zaire zeer slecht zijn. Ons vervoer was een landrover met 6 zitplaatsen. Aangezien we met 7 personen waren moest er steeds een persoon achter tussen de bagage zitten. De reis viel ons zeer zwaar, temeer omdat we in het vliegtuig nauwelijks hadden geslapen en dus een nacht hadden overgeslagen. Het heen en weer schudden in de auto, door de slechte wegen, is met geen kermisattractie te vergelijken. Dit gecombineerd met de hitte zorgde al snel voor een aantal slapende reizigers. Na 7 uur reizen komen we aan in Lufo op de missiepost van Pater Starng (geboren De Meern, Utrecht). Hier zullen we overnachten. Na Goma zijn er geen hotels en restaurants meer en voor de broodnodige rust en voeding zijn we de rest van onze vakantie aangewezen op missieposten. De gastvrijheid in Lufo en op de andere missies kan de vergelijking met een vijf sterren hotel echter prima doorstaan.

De volgende dag doorgereisd naar Kyondo alwaar we in de avond aankomen. Kyondo is een dorp met ongeveer 6000 inwoners. De missie is 12 ha. en ligt boven op een heuvel, het centrale punt van het dorp. Twee andere paters zijn Pater Klaas Schilder (geboren Volendam), en Pater Damiaan (Limburg). Vanuit Kyondo doen de Paters de mis in de rest van de parochie, die zo groot is als de provincie Utrecht. Wij zullen hen een aantal keren vergezellen met de auto en op voettochten van soms meer dan drie uren gaans. Het gebied is bergachtig en niet alle dorpen zijn per auto bereikbaar. Vooral op de voettochten zien we de prachtige natuur van deze strek. Er heerst hier een tropisch klimaat. We zitten

Hiermede werd niet de onderlinge financiële en materiële hulp bedoeld, welke de oude families elkaar gaven. Daarvoor bestaan thans banken, en de sociale verzekeringen. Ook heb ik niet gemerkt, dat we op een benauwde manier familieziek zouden zijn of zouden kunnen worden. De geschiedenis van Half Hichtum en van de boerderij van it Heechhout in Bolsward en van de families, die daar gewoond hebben is de geschiedenis van een bepaalde vorm van saamhorigheid.

Isbrand Klazes en Yje woonden, zoals vermeld, in 1837 op Half Hichtum met hun hele gezin van acht kinderen. In 1838 blijkt Isbrand Klazes it Heechhout in Bolsward te hebben gekocht van Wed. Petrus Gostiga te Leeuwarden, die nog veel rijker was dan Isbrand. In 1842 woont Isbrand Klazes ook daadwerkelijk op it Heechhout, terwijl zijn zoon Jan dan, na getuwd te zijn met Klasse Fongers Huteima, op Half Hichtum woont. Isbrand Klazes maakte dus ruimte, zou je kunnen zeggen, voor zijn zoon Jan. Twee andere van Isbrand Klazes kinderen zijn dan al getrouwd. Met vijf kinderen is hij dus op it Heechhout gaan wonen dat hij in 1850 door een nieuwe, zeer mooie boerderij, heeft vervangen. Hij is daar blijven wonen, totdat hij daar in 1873 is overleden; Yje overlijdt enkele maanden later. Dan komt Jan op it Heechhout te wonen, in het jaar 1874. Jan maakt Half Hichtum op deze manier op zijn beurt vrij voor een van zijn zonen, voor Isbrand, die op 5 mei 1875 trouwt met Elisabeth (Betsie) Frans Kramer.

Zij zijn de grootouders van ons, Brabantse Galema's, van mijn generatie. Op dezelfde dag, 5 mei 1875, trouwde Klaas, een oudere broer van Isbrand, met Teunje Terwischa van Scheltinga, en Veronica, een jongere zuster van Isbrand, met Sjoerd Aukes uit Woudsend.

Isbrand en Betsie vormen de derde en laatste generatie Galema's van Half Hichtum. Betsie is de oudste uit het gezin van Frans Gerrits Kramer en Siebregte Brandsma, zij werd geboren op de Grote Klaver, grenzend aan Half Hichtum. Deze boerderij is nu een zgn. woonboerderij, aan de weg van Witmarsum. Kort na de geboorte van

Betsie in 1857 verhuisden de Kramers echter naar Kubard (Kramer's Hoek). De beide families Galema en Kramer bleven niettemin heel sterk met elkaar betrokken, hetgeen niet in geringe mate bepaald werd door de loop van de gebeurtenissen, zoals ik deze uit de feiten, welke bekend zijn, samenvat en interpreteer.

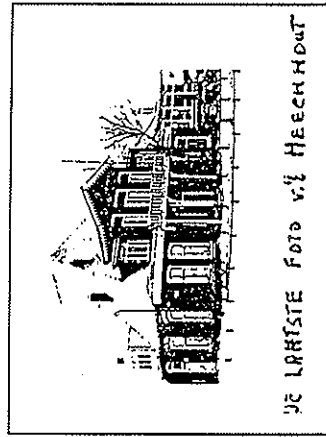
In 1896 koopt Frans Kramer, vader van Betsie, it Heechhout van Klasse, wed. van Jan Isbrands Galema, die reeds in 1880 is overleden. In 1896 vond, zoals hiervoor vermeld, ook de Openbare Verkoopplaats van Half Hichtum.

Betsie Kramer trouwt in 1875, 18 jaar oud, met Isbrand Jans Galema, 22 jaar oud; zij wonen, zoals gezegd, op Half Hichtum. Er worden 12 kinderen geboren, waarvan er vier jong overlijden. In 1891, na zesiten jaar huwelijk, overlijdt Isbrand. Betsie is dan 34 jaar en weduwe met negen kinderen. Haar jongere broer Dirk (Oom Dirk), ongetrouwd, wordt dan bedrijfsleider op Half Hichtum en toezienend voogdt van de kinderen.

Rond het jaar 1892 gaat het fout met een onderneming van Sjoerd Aukes, getrouwd zoals vermeld op dezelfde dag als Isbrand en Betsie, met Veronica, zus van Isbrand. Sjoerd Aukes komt met zijn gezin tijdelijk te wonen bij Klasse, zijn schoonmoeder, op it Heechhout. Hij overlijdt zelf reeds in 1894 te Zorgvlied en zijn vrouw en kinderen zullen korte tijd later, met het vooruitzicht op een betere toekomst, naar Brabant gaan, waarover verderop meer.

Half Hichtum heeft echter intussen ook te lijden gehad van de gevolgen van de hulp, welke was geboden aan de onderneming van de eigen familie. De slechte gezondheid van Isbrand, die kort tevoren aan tuberculose was overleden, zal zeker ook een oorzaak zijn geweest, dat de boerderij niet zo best floreerde. Bovendien werkten de gevolgen door van de zeer ernstige crisis van 1889 in de landbouw. Dit alles leidde tot de Openbare Verkoop van Half Hichtum.

In datzelfde jaar 1896 blijkt Frans Kramer, Betsie's vader, it Heechhout gekocht te hebben van Betsie's schoonmoeder Klasse, en daar naar

FAMILIEVARIA

In deze rubriek zijn/worden berichten opgenomen die het laatste half jaar bij de redactie zijn binnengekomen.

Getuwd

Tjeerd Haarsma (zoon van nr. 3120) en Lucie Landman, 22-02-1991.

Johannes Miedema (zoon van nr. 3123) en John v.d. Helm, 22-02-1991.

Durk Galema (nr. 31225) en Tiny van der Sluis trouwden op 28-09-1990 in het gemeentehuis van Wonscradeel. De kerkelijke inzegening vond plaats te Witmarsum in de RK kerk. Uiteraard onze gelukwensen aan deze prille paren.

Geboren

Andrew, geb. 4-4-90 te Reynella (Australia) zoon van Dominicus W.Galam (nr 31003) en Wilma Weyskamp

Sietske Anneke, geboren 28-02-1991 te Borne, dochter van Lia en Ysbrand Galama (nr.33210)

Stefan Rutgers, 10-10-1990 in Wehe-den Hoorn. Zoon van Durk Miedema (zoon van nr. 3123) en Mariëlle Halsema

Tjeerd, 21-01-1991 in Tjerkwerd. Zoon van Piet van Zuiden en Binie Haarsma (dochter van nr. 3120)

Dankbaar en blij met de geboorte van Hiske Janna zijn Douwe Galama (nr. 32435), Corrie Galama--Svinga en zusje Afke. Zij is geboren op 23-11-1990.

Allerlei

Michiel Galama (nr. 33080) haalde diverse kranten, met een bericht over een initiatief dat hij ondernam met een tweetal collega's van het Academisch Ziekenhuis te Groningen. Zij werken daar als verpleegkundigen en hebben een actie gestart om twee ziekenhuizen in de Poolse plaats

Op 10-11-1990 werd geboren, in de boerderij Sinserrhus (waarin het familie-museum een plaats krijgt), Isbrand Michiel, broertje van Berdien en Meense, zoon van Cobi Drayer en Piet Galama (nr. 30035).

Wij hopen dat deze nieuwe loten aan onze familie-tamboom voorspoedig en gezond mogen opgroeien. Proficiat ouders!

Overlijdensberichten

Jacob Ydema, echtgenoot van Hermine Delle-mijn, (zoon van 319). Geboren te Greonterp 05-10-1901, overleden 14-10-1990. Hij was kunst-schilder en heeft verschillende kerkschilderingen gemaakt in Friesland, maar ook daarbuiten.

Agrotinus Jacob de Wolff. Ongehuwd (kleinzoon van 314). Zoon van Johannes de Wolff en Hiske T. Hettinga. Geboren 15-09-1949, overleden 05-02-1991.

"Om zich eeuwig te vermeien moet men in den tijd gedijen", zo luidde het opschrift van het overlijdensbericht van Maria Catharina Johanna van der Heijden, echtgenote van Leonard Antonius Josephus Jan Galema (nr. 2123). Zij overleed op 20-01-1991 te Halsteren en werd gecremeerd te Bergen op Zoom.

Te Blerick overleed op 09-02-1991 Jan Galema echtgenoot van Mia Duckers. Hij was een afstameling van Marten Galema (nr. 6 op bladzijde 12 van het blauwe boek) en werd gecremeerd te Venlo-Blerick.

Op 26-06-1990 overleed in Haarlem, op 98-jarige leeftijd, Getje Folmer, weduwe van Sjoerd Galama. Haar man was een nakomeling van Marten Galema (nr. 6 op bladzijde 12 van het blauwe boek).

Onze oprechte deelneming gaat uit naar de achtergebleven familieleden.

Sanok uit de nood te helpen. U leest er meer over in een envelop gevoegd bij dit blad. Wie ook de krant haalde, maar waarschijnlijk niet de eerste keer, was de burgemeester van Elst (Gld.) Haije Galama (nr. 3342). Het artikel handelde over bodemvervuiling in zijn gemeente.

Op 14-11-1990 had Annemieke Galema (nr. 33101) haar TV-debuut in het programma "Van Gewest tot Gewest". Het project Innigranten-brieven van Nederlanders uit Amerika werd daarin belicht. Of heeft u het programma gemist? Dan zult u er zonder twijfel iets over hebben gelezen in de Noordelijke dagbladen! Wordt Annemieke nu echt bekend?

Wie wel steeds bekender wordt is Bavo Galema (nr. 32155) Velen onder u zullen hem inmiddels al wel eens op TV hebben gezien in de reclamespot van de Studiefinanciering. Nog bekender is hij wellicht geworden op 30-01-1991. Toen was hij te gast in de talkshow van Diewertje Blok op RTL-4. De aanleiding was, de aan Bavo toegekende "Publicatieprijs van de houders van het Cultureel Jongeren Paspoort".

KORTE BERICHTEN

Wieger

Een van de bekendste Galema's uit de oudere geslachten moet zonder twijfel Wieger zijn geweest. Geboren te Almenum. Overleden te Harlingen 23-01-1976 en nazaat van Wieger Galema (nr. 8 bladzijde 13 van het blauwe boek). Velen van u zullen hem waarschijnlijk wel eens op TV hebben gezien. Wellicht zonder dat u heeft geweten wie hij was. Hij liep de Nijmeegse Vierdaagse 25 maal en opmerkelijk facet daarbij was, altijd op klompen. Daarnaast hield hij van kaatsen, was landskampioen pijproken en fervent sigarenroker.

Toneel

Onze familienaam is zelfs gebruikt als titel voor een toneelstuk. In Rotium speelde het gezelschap "Doarpsrounie" een stuk met de naam "Heibel op Galema-stans". En, uiteraard het kon bijna niet missen, daarin speelden een graaf en gravin een belangrijke rol.

Vrijwilliger(ster) gevraagd

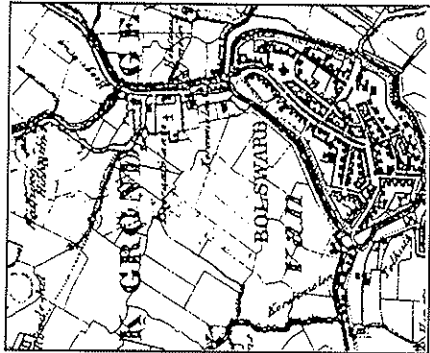
Voor het typewerk en het drukkleur maken van ons stamboom krant zoek ik een paar vrijwilliger(ster) die mij hierbij kunnen helpen zodat het krantje op tijd kan verschijnen.

Melden bij Jan Galema te Reducum

HALFWEG HICHTUM

In de maand september van het vorig jaar heb ik een tocht van zes dagen kris-kras door het Noorden gemaakt, van Sloodorp tot Bedum, op zoek naar de manier, waarop de Brabantse Galema's met de Friese Galema's en Galama's verbonden zijn.

De meesten van mijn generatie weten al niet zo heel veel meer van Friesland. Wij weten, dat onze vaders of moeders van Half Hichtum bij Bolsward kwamen. In plaats van over Halfweg Hichtum hoorden wij echter kortweg altijd over vaders en moeders zijn jong, vaak nog voor hun huwelijk, naar Brabant gekomen. Zij waren kinderen van IJsbrand en Betsie Kramer. Niemand van mijn generatie heeft grootvader en grootmoeder Galema gekend, omdat zij beiden jong zijn overleden. Ook hoorden wij niet veel over hen. Zoals het vele Galema's eigen schijnt te zijn, vertelden ook onze vaders en moeders nooit te veel. Dit heeft nieuwsgierigheid opgewekt. En ik moet zeggen, dat mijn nieuwsgierigheid royaal is beloond. Ik heb tijdens mijn tocht ongeveer vijftien bezoeken afgedeld en overall werd ik hartelijk en gastvrij ontvangen. Tijdens deze bezoeken heb ik heel veel gehoord.

Een duik in de kelder van het gemeentehuis van Bolsward bracht met de hulp van een zeer vriendelijke archivaris der gemeente in korte tijd zoveel boven de grond en aan het licht, dat mijn belangstelling voor Half Hichtum een goed uitgangspunt is gebleken: IJsbrand Klazes, zoals bekend geboren in 1789 te Tjerkwerd op Sathie Westerhuis, woonde in 1837 op Half Hichtum, zoals blijkt uit de gegevens van de Burgerlijke Stand van Bolsward; Half Hichtum behoorde tot de Buitenbuurt van Bolsward. Waarschijnlijk is IJsbrand Klazes tussen 1825 en 1831 al naar Half Hichtum verhuisd. Het laatste kind van IJsbrand en Ytje Siemensma, een dochter, werd in 1831 te Bolsward geboren, hun voorlaatste kind, ook een

dochter, in 1826, nog in Tjerkwerd. De geschiedenis van Half Hichtum is daarom interessant voor alle Galema's vanaf IJsbrand Klazes.

De boerderij van Half Hichtum moet erg oud zijn geweest, zij werd waarschijnlijk in 1896/7 afgebroken. Het betrof, aldus het boekje van de Publieke Verkoop in November 1896 :-- "Eene bij uitnemendheid vruchtbare ZATHE en LANDEN, zeer gunstig gelegen in één gesloten kavel, bij de Blauwpoort ... te Bolsward". Op een oude kaart van het kadaster blijkt, waar de boerderij precies gestaan heeft.

In het land staat nog het betonnen voetstuk van de molen, welke vroeger het grootste gedeelte van het land van Half Hichtum bemaalde; de molen zelf behoorde tot de boerderij, genaamd de Rooie Hel. Dit betonnen voetstuk kan een oriëntatiepunt zijn. Het zou erg leuk zijn, wanneer er nog een foto zou worden gevonden van de oorspronkelijke boerderij van Half Hichtum.

Uit hetgeen ik heb gehoord en gevonden, blijkt dat er voortdurend met de bewoning geschoven werd. Dit betrof ook, zoals dadelijk zal blijken, de boerderij, genaamd in Heechhout, te Bolsward, welke naast Half Hichtum gelegen moet hebben. Op deze manier wordt zichtbaar, wat vooral de Friezen, die ik heb ontmoet, steeds maar weer werd benadrukt: dat de families elkaar vroeger steeds hielpen, o.a. ook door borg te blijven voor elkaar, elkaar geld te lenen en geld te geven. De lotgevallen van de ene familie werden vaak bepaald door die van een andere familie. Regelmatig waren er bedragen in het spel van vijfduizend gulden. Zeker geen gering bedrag voor de tijd welke het betrof. Ik weet wel, dat je voorzichtig moet zijn met interpreteren van de mentaliteit, waarin dit plaatsvond. In hetgeen ik hoorde vertellen, voelde ik echter bijna steeds een, niet met zoveel woorden uitgesproken, maar toch een duidelijk verlangen, dat de saamhorigheid, welke hieruit blijkt, bewaard zal blijven.